

APEH TAPASZTALATOK

A VAGYONOSODÁSI VIZSGÁLATOKRÓL

Budapest, 2008

Szerzők:

Bertalan Rudolf (I. fejezet)
dr. Linczmayer Szilvia (II., III., IV., V., VI. fejezet)
dr. Hocz Ágnes (VII. fejezet)
dr. Hódyné dr. Kálóczi Eszter (VIII. fejezet)
Tamásné dr. Kajati Zsuzsanna (IX. fejezet)

Alkotó szerkesztők:

Hajdú Miklósné
dr. Dávida Marianna
dr. Dura Mónika

Lektorálta:

Varga Lászlóné

ISBN 978 963 638 257 5

Kiadja

a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.

Felelős kiadó: dr. Bokor Pál a SALDO Zrt. vezérigazgatója

A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.

*E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.)*

a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	7
I. FEJEZET	
A VAGYONGYARAPODÁSI VIZSGÁLATOK	9
1. A vagyon megszerzése, a vagyongyarapodás tartalma	9
2. A vagyon adóhatósági kontrolladatai	12
3. A vagyongyarapodási vizsgálatok speciális jogszabályi háttere	18
4. Az adóhatóság jogai és kötelezettségei az ellenőrzési eljárásban	20
5. Az ellenőrzés alá vont magánszemély jogai és kötelezettségei az ellenőrzési eljárásban	24
5.1 Az adózó képvisellete az adóhatóság előtt	25
5.2 Az iratmegőrzési kötelezettség	27
6. Az adóhatóság illetékessége	27
6.1 Az ellenőrzések fajtái	29
6.2 Az adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés	29
6.3 A vagyongyarapodási vizsgálat gyakorlata	30
6.4 A kiválasztás	31
7. Vizsgálati program	35
7.1 A megbízólevél kiállítása	36
7.2 Az ellenőrzésre kerülő magánszemély kiértékelése, a megbízólevél átadása	36
7.3 Határidők az ellenőrzési eljárásban	39
7.4 A megbízólevél átvétele	39
7.5 Az ellenőrzés	40
7.6 A tényállás tisztázása, bizonyítási eszközök	40
7.7 Az iratok bevonásának szabályai	42
7.8 A bizonylatok vizsgálatának általános elvei	42
7.9 Az okiratok, dokumentumok	44
7.10 A nyilatkozat	45
7.11 A tanúvallomás	47
7.12 A szakértő	48
7.13 A helyszíni szemle	49
7.14 A kapcsolódó vizsgálat	49
7.15 Speciális adókedvezmények vizsgálata	51
7.16 Más hatóságok megkeresése	52
7.17 Nemzetközi megkeresések	53

8. A vizsgálat eredményeinek értékelése, elemzése	55
8.1 A kronologikus vagyommérleg	55
8.2 A megállapítások írásba foglalása, a jegyzőkönyvezés	57
9. Az ellenőrzések során tapasztalt nehézségek, tipikus adózói hivatkozások és adóhivatali reakciók	58
10. Összefoglalás	60
II. FEJEZET	
AZ ADÓBECSLÉS	61
1. A becslés jogalapja	62
2. Becslési módszerek	62
3. Bizonyítási kötelezettség megfordulása	63
III. FEJEZET	
A BIZONYÍTÁSI TEHER	65
1. Kit kötelez, és kit hogyan terhel a bizonyítási teher?	65
1.1 Milyen bizonyítási kötelezettség terheli az adóhatóságot?	65
1.2 Milyen bizonyítási kötelezettség terheli az adózót?	65
IV. FEJEZET	
A JOGORVOSLATI PALETTA	69
1. Az észrevétel	70
2. Fellebbezés	74
3. Felügyeleti intézkedés	81
4. Adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata	84
5. A jegyzőkönyv „útja” a végreható határozatig	88
V. FEJEZET	
A JOGKÖVETKEZMÉNYEK, A SZANKCIÓK VILÁGA	89
1. Az adófogalmak „szövevényes világa”, avagy az adókülönbözet, adóhiány, adótartozás, adószámla jelentése	89
1.1 Az adótartozás	89
1.2 Az adókülönbözet	91
1.3 Az adófolyószámláról	91
1.4 Az adóhiány	92
1.5 Az adóbírság	94
1.6 A késedelmi pótlék	95
2. Mulasztási bírság	98
3. A vagyonosodási vizsgálat jogkövetkezményeinek összessége	99
VI. FEJEZET	
MENEKÜLÉS A SZIGORÚ JOGKÖVETKEZMÉNYEK ELŐL: AZ ÖNELLENŐRZÉS	103

VII. FEJEZET

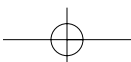
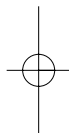
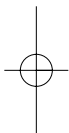
A MÉLTÁNYOSSÁGI ELJÁRÁS SORÁN ALKALMAZHATÓ FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK	107
1. A fizetési kedvezményekről (fizetési könnyítés: fizetési halasztás, részletfizetés, adómérséklés) általában	107
2. Fizetési könnyítésre (fizetési halasztás, részletfizetése) irányuló kérelem előterjesztése esetén követendő eljárás	108
3. Adómérséklésre (elengedésre) irányuló kérelem előterjesztése esetén követendő eljárás	110
4. Jogorvoslati eljárás a fizetési kedvezményre irányuló eljárások esetében	112

VIII. FEJEZET

AZ ADÓHATÓSÁGI VÉGREHAJTÁS	113
1. Az adóhatósági végrehajtásról általában	113
2. A végrehajtás elrendelésének feltételei (végrehajtó okirat)	113
3. Végrehajtás munkabérre (jövedelem letiltás)	115
4. Végrehajtás bankszámlára (pénzügyi intézménynél kezelt összegre vezetett végrehajtás)	117
5. Végrehajtás ingóvagyonra	118
6. Végrehajtás ingatlanvagyonra	120
7. A végrehajtás alá vont vagyon értékének meghatározása becslés útján	121
8. Igényper	121
9. A végrehajtás költsége	122
10. Biztosítási intézkedés	122
11. A végrehajtási eljárás felfüggesztése, szüneteltetése	123
12. Jogorvoslat a végrehajtási eljárásban	125
13. Elévülés	127

IX. FEJEZET

MIT KELL TUDNI A BÍRÓSÁGI ÍTÉLETEKRŐL	129
1. A perindítás alapvető szabályai	129
2. Rendkívüli jogorvoslatok	131
3. A bírósági eljárás költségei	132
4. Legjellemzőbb kiadások	135
5. A bizonylat megőrzési kötelezettség	145

ELŐSZÓ

Az elmúlt két év során, ha bármilyen társaságban szóba került az adózás – márpedig szóba került, hiszen az adózás az időjárás, a betegségek után a harmadik leggyakoribb beszédtema –, akkor szinte megkerülhetetlen téma volt a vagyonosodási vizsgálat, a kit, miért és miként csinálják kérdések. Mindenkinek van története, közvetlen vagy közvetett élménye, de valójában arról, hogy hogyan is zajlik le egy ilyen ellenőrzés, pontos jogi és hiteles gyakorlati ismeretekkel igen kevesen rendelkeznek.

A könyvünk autentikus forrásra támaszkodva készült. A jogi megalapozottság és a gyakorlati tapasztalatok hitelességét a szerzőgárda – az APEH központ vezető munkatársai – garantálják. Az összeállítás ismerteti a vagyon fogalmát, az ellenőrzött magánszemélyek jogait és kötelezettségeit az ellenőrzés során.

Megtudhatjuk, hogyan zajlik le egy vizsgálat a megbízólevél átadásától a jegyzőkönyv kézhezvételéig. Mikor becsülhet jogosan a revizor, milyen módszereket alkalmazhat? Mit jelent a bizonyítási eljárás? Kit és mikor, mire kötelez a bizonyítási teher? A jegyzőkönyv megállapításait maradéktalanul kötelező-e elfogadni? Milyen lépései vannak a jogorvoslati eljárásnak? Ha a revízió megkezdését megelőzően magunk fedezzük fel valamilyen hiányosságot, meg kell-e várni a hatósági ellenőrzést és a kapcsolódó büntetéseit? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre ad korrekt, úgy gondoljuk mindenki számára érthető és világos válaszokat az összeállítás. Természetesen nem hallgatja el a hiányosságok feltárását követő következményeket sem, ismerteti az adóhatósági végrehajtás menetét is.

Az összeállítás erénye, hogy számos, elkerülhető buktatóra hívja fel a figyelmet tanácsaival és tippjeivel, valamint néhány jogerős bírói ítélet bemutatásával igyekszik a jogkövető magatartást megkönnyíteni.

Úgy gondoljuk, a kiadvány hasznos lehet egyrészt az ellenőrzést végzők számára, mert az egész folyamat áttekintése – az ellenőrzés kezdetétől a realizálás lezárulásáig – segítheti az egységes gyakorlat kialakulását, megerősödését. Másrészt „profitálhatnak” a magánszemélyek is a titkosnak hitt folyamatok megismerésével, illetve az „A-nak mondom, hogy B is tanuljon belőle” örök igazság hasznosítása révén.

Budapest, 2008. március 25.

dr. Bokor Pál
vezérigazgató
a Kiadó nevében